

Клецунов Анатолій Миколайович,
судовий експерт відділу товарознавчих
досліджень та оціночної діяльності
Запорізького науково-дослідного експертно-
криміналістичного центру МВС України

ОСОБЛИВОСТІ ІДЕНТИФІКАЦІЇ МОБІЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Стрімкий розвиток сучасних технологій з використанням досягнень науки спонукає експертів товарознавців постійно розвиватись, відстежувати зміни і впроваджувати нові підходи для визначення вартості об'єктів дослідження.

Одним із актуальних питань товарознавчої експертизи на сьогоднішній день є визначення ринкової вартості мобільних пристроїв, які в сучасному світі є невід'ємною частиною життя людини. Їх асортимент постійно розширюється, технології виробництва вдосконалюються, впроваджуються нові досягнення науки та техніки.

Мобільний телефон – пристрій, призначений для роботи в мережах стільникового зв'язку, використовує приймач радіодіапазону і традиційну телефонну комутацію для здійснення телефонного зв'язку на території зони покриття мережі [1].

Мобільні пристрої мають маркувальні позначення, Імеї, серійний номер, технічні характеристики.

Імеї – міжнародний ідентифікатор мобільного устаткування - це номер, зазвичай унікальний, для ідентифікації телефонів GSM, WCDMA і IDEN, а також деяких супутникових телефонів. Має 15 цифр в десятковому поданні, де остання цифра контрольна по алгоритму Місяць, або 17, де ще дві цифри – це версія [2].

Серійний номер – унікальний ідентифікатор, який присвоюється виготовленому продукту виробником, що дозволяє розпізнати конкретний продукт і відрізнити його від інших одиниць. Серійний номер зазвичай складається переважно з цифр, в деяких випадках використовуються і букви. Часто супроводжується позначкою «S/N» (англ. Serial Number) [3].

Якщо раніше для експерта товарознавця при дослідженні мобільного пристрою було достатньо марки та моделі, то на сьогоднішній день існує відмінність в технічних характеристиках сучасних мобільних пристроїв в рамках однієї марки та моделі (оскільки виробник надає можливість кінцевому споживачу обирати об'єм пам'яті), що суттєво впливає на його ринкову вартість. Наприклад iPhone 7 може бути з об'ємом внутрішньої пам'яті 32 Гб, 64

Гб, 128 Гб, 256 Гб або Huawei P20 може бути з об'ємом пам'яті 4/64 Гб, 4/128 Гб.

Оскільки існує дуже великий відсоток користувачів мобільних пристроїв, які не мають змоги надати органам досудового розслідування інформацію про необхідні характеристики, це стає суттєвою проблемою під час проведення судової товарознавчої експертизи.

Експерт вимушений порушувати клопотання про надання додаткових вихідних даних, які суттєво впливають на ринкову вартість мобільного пристрою, що значно затягує строки виконання експертизи або у разі, якщо потерпілий не пам'ятає необхідні характеристики призводить до неможливості визначення його ринкової вартості.

Існує можливість створити єдиний алгоритм дій, який допоможе ідентифікувати пристрій та визначити його марку, модель та характеристики для проведення судової товарознавчої експертизи.

На ринку України офіційно представлені марки виробників мобільних пристроїв Apple, Samsung, Huawei, Lenovo, Motorola, LG, Xiaomi тощо. Можна використовувати міжнародні сайти офіційних виробників мобільних пристроїв. Для визначення всіх необхідних характеристик для проведення судової товарознавчої експертизи достатньо ввести Imei (або деякі офіційні сайти дозволяють вводити серійний номер) та отримати інформацію щодо повної правильної марки та моделі, об'єму внутрішньої та оперативної пам'яті, кольору мобільного пристрою та упевнитися щодо його оригінальності.

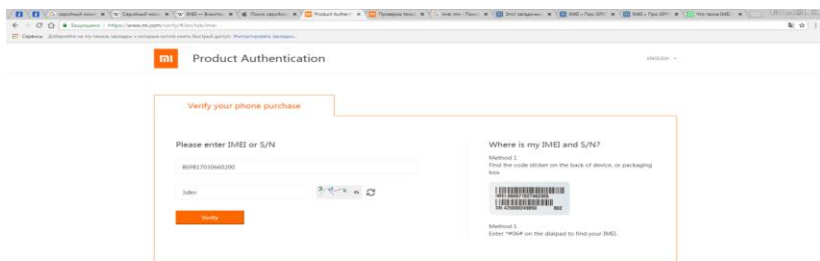
Imei вказується в п'яти місцях: на самому пристрої (найчастіше під акумуляторною батареєю), в операційній системі, викликається комбінацією набором * #06#, на упаковці і в гарантійному талоні.

Серійний номер вказується на пакувальній коробці, в гарантійному талоні та в деяких випадках на корпусі виробу.

Наприклад розглянемо мобільний телефон Xiaomi Redmi 5, Imei 1: 869817030660200. Його вартість відрізняється в залежності від об'єму пам'яті (може бути 2/16 Гб або 3/32 Гб).

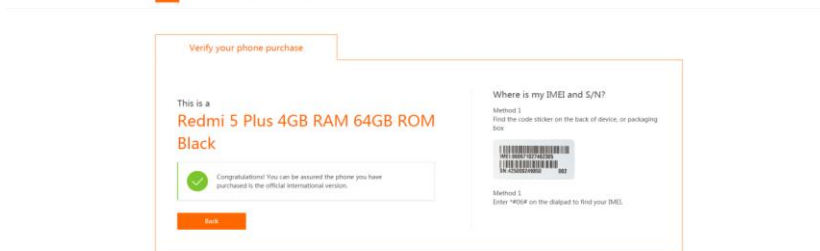
Знаходимо офіційне джерело в якому зазначається Imei або серійний номер мобільного пристрою марки Xiaomi:

<https://www.mi.com/verify/#/en/tab/imei> [4].

Вказуємо Imei1: 869817030660200 в першому вікні, а в другому вікні вводимо код верифікації безпеки сайту.

Отримуємо повну ідентифікацію мобільного пристрою: марка – «Xiaomi», модель – «Redmi 5 Plus», об'єм оперативної пам'яті – 4 GB, об'єм вбудованої пам'яті - 64 GB, колір пристрою – «Black».

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що під час проведення судової товарознавчої експертизи у разі, якщо експерту недостатньо характеристик мобільного пристрою, але відомий Imei існує можливість за допомогою офіційних Інтернет сайтів встановити всі необхідні характеристики мобільного пристрою, які впливають на визначення ринкової вартості.

Список використаних джерел

1. Інформаційне джерело https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%84%D0%BE%D0%BD.
2. Інформаційне джерело <https://ru.wikipedia.org/wiki/IMEI>.
3. Інформаційне джерело. https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D1%8B%D0%B9_%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%80.
4. Інформаційне джерело <https://www.mi.com/verify/#/en/tab/imei>.